- **Dr Kamil Brzeziński, Katedra Metod i Technik Badań Społecznych, Instytut Socjologii, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki**
- **Spełnione i zawiedzione nadzieje demokracji deliberacyjnej – doświadczenia paneli obywatelskich**
- **Czwartek 03.12.2026, 11.30-13.00**
- **AUDITORIUM MAXIMUM, sala C, Kampus Główny UW**

W ostatnich latach panele obywatelskie stały się jednym z najbardziej rozpoznawalnych narzędzi demokracji deliberacyjnej. Ich rosnąca popularność wiąże się z obietnicą stworzenia warunków, w których obywatele mogą nie tylko wyrażać swoje opinie, lecz także wspólnie rozważać złożone problemy publiczne i formułować rekomendacje dla decydentów. Losowy dobór uczestników, zapewnienie dostępu do zróżnicowanej wiedzy eksperckiej oraz odpowiednio zaprojektowany proces deliberacji mają sprzyjać inkluzji, podnoszeniu jakości debaty publicznej i podejmowaniu bardziej uzasadnionych decyzji.

Wystąpienie koncentruje się na pytaniu, **w jakim stopniu te obietnice są realizowane w praktyce**. Na przykładzie polskich paneli obywatelskich, poddane analizie zostaną zarówno potencjały, jak i ograniczenia tej formy demokracji deliberacyjnej. Szczególna uwaga zostanie poświęcona kwestii inkluzji i reprezentatywności uczestników, jakości organizacji i przebiegu deliberacji, relacji między uczestnikami a ekspertami i organizatorami oraz znaczeniu i wdrażaniu wypracowanych rekomendacji.

Podstawę analizy stanowią przegląd literatury dotyczącej demokracji deliberacyjnej i mini-publics, wywiady z organizatorami paneli obywatelskich oraz doświadczenia autora związane z ewaluacją i współprowadzeniem procesów deliberacyjnych. Wystąpienie rozwija również ustalenia przedstawione wspólnie z Borysem Martelą (UJ) w referacie *„Spełnione i zawiedzione nadzieje mini-publics na przykładzie paneli obywatelskich o klimacie i zrównoważonym rozwoju”*, zaprezentowanym podczas XX Ogólnopolskiego Zjazdu Socjologicznego w Białymstoku.

Link do ZOOM oraz archiwum seminariów EUROREG: https://www.euroreg.uw.edu.pl/pl/seminaria